

1. Achtergrond en motivatie

Dit traject brengt aspecten in kaart en vormt actiepunten voor de verbetering van de compliance handhygiëne aan de 5 momenten (zoals beschreven door de WHO) in chronische zorginstellingen. Het traject is een vertaling van het SNIV-RIVM traject voor Nederlandse verzorgingstehuizen naar de Belgische setting.

2. Tijdslijn

Verbetering kost tijd, in dit voorstel wordt een traject van 6 maanden uitgewerkt, maar dit kan langer in beslag nemen naargelang de planning in de instelling. Het traject is niet intensief maar vergt wel een vaste flow, alsook engagement van de instelling.

Het eerste gedeelte van het traject houdt verkenning in. Aan de hand van een voormeting, vragenlijsten, observaties en interviews wordt er een kaart gemaakt van het woonzorgcentrum en worden de krijtlijnen opgemaakt. Aan de hand van deze krijtlijnen worden er actiepunten uitgewerkt en uitgerold. In kader van blijvende verbetering worden er nadien handhygiëne observaties uitgevoerd.

	Maand 1	Maand 2	Maand 3	Maand 4	Maand 5	Maand 6	Opvolging
Startoverleg	x						
Voormeting	x	x					
Vragenlijst		x	x				
Interviews		x	x				
Observaties			x				
Verwerken gegevens			x	x			
Keuze actiepunten				x			
Opmaken actiepunten				x			
Uitrol actiepunten				x	x	x	
Nameting							x

3. Elementen

3.1. Startoverleg

Overleg met HOST-ZNG medewerker en team in de instelling. Om de doelen van het traject te kiezen en te kaderen. Er worden realistische doelstelling opgemaakt voor de instelling.

Minstens aanwezig vanuit de instelling:

- CRA
- 1 diensthoofd/kwaliteitsmedewerker
- Directeur zorg

3.2. Voormeting

Observaties handhygiëne aan de hand van de 5 momenten van handhygiëne zoals vastgelegd door de WHO. Wordt uitgevoerd door minstens één medewerker van de instelling en een HOST-ZNG medewerker. De HOST-ZNG medewerker kan opleiding geven aan de observatoren in de instelling indien gewenst.

De indicatoren die worden opgesteld zijn:

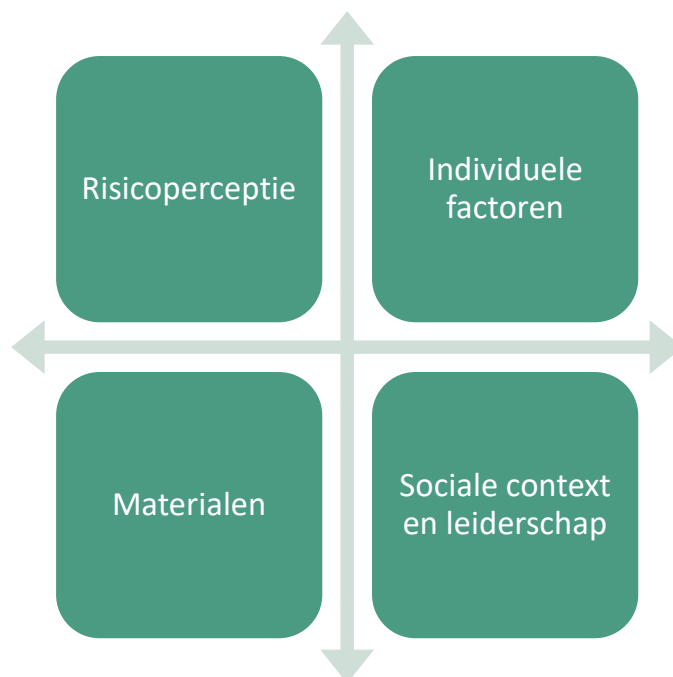
- Percentage compliant aan de vijf momenten handhygiëne
- Percentage compliant aan de basisvereisten handhygiëne

3.3. Vragenlijst

Op basis van de SNIV-RIVM vragenlijst wordt deze vragenlijst die de vier aspecten toetsen rondgestuurd in de instelling. Er is een papieren en elektronische versie. Er wordt gekeken om ook anderstalige medewerkers te ondersteunen.

De vragenlijst creëert data die wordt onderverdeeld op wijze:

- Barrières en facilitators voor handhygiëne in de instelling
- Elementen van handhygiëne in de instelling volgens de onderzoeken van Haenen et al. 2021)

Figuur 1: Domeinen van handhygiëne in instellingen

3.4. Observaties

Naast vragenlijsten wordt er ook rondgegaan op de afdelingen door een HOST-ZNG medewerker die structuur en procesevaluatie maakt van de toestand van handhygiëne in de instelling. Dit ter evaluatie van de handhygiëne-infrastructuur.

Volgende 3 thema's worden nagegaan:

- Aanwezigheid van materialen op "point of care"
- Geschiktheid van materialen in de instelling
- Toegang tot materialen door medewerkers

3.5. Interviews

De observator/HOST-ZNG medewerker voert interviews uit met medewerkers in de instelling. Volgende zaken komen in de interviews aan bod:

- Algemene indrukken handhygiëne
- Risicoperceptie rond infectiepreventie/handhygiëne
- Perceptie van materialen in de instelling
- Invloeden vanuit het leiderschap rond het thema handhygiëne

Hierbij worden minstens 5 zorgmedewerkers en 3 niet zorgmedewerkers bevraagd door een HOST-ZNG medewerker met ervaring in het afnemen van semigestructureerde face-to-face interviews.

3.6. Verwerken gegevens en keuze actiepunten

De gegevens worden gebundeld door het HOST-ZNG. Deze worden dan voorgesteld aan het beleid van de instelling waarna er actiepunten worden gekozen. Dit vormt het einde van de explorerende fase.

5 thema's van actiepunten, elk overeenstemmende met één/meerdere van de 4 domeinen, zijn:

- Management ondersteuning en instelling brede samenwerking bevorderen
- Ondersteunende voorzieningen organiseren
- Scholing en training organiseren
- Remindersysteem uitwerken
- Evaluatie en feedbacksysteem opstellen

3.7. Opmaken actiepunten

De gekozen actiepunten worden verder uitgewerkt tot deze klaar staan voor uitvoering in de instelling. Voor een zo goed mogelijke verbetering wordt er best gekozen voor een complexe interventie.

3.8. Uitrol actiepunten

De actiepunten worden geïmplementeerd in de instelling. Er is een evaluatieperiode voorzien per actiepunt.

3.9. Nametingen

Na de actiepunten wordt er een nameting georganiseerd in samenwerking met het HOST-ZNG. Er wordt nagegaan of de indicatoren een verbetering zien:

- Percentage compliant aan de vijf momenten handhygiëne
- Percentage compliant aan de basisvereisten handhygiëne

4. Literatuur

[Hand hygiene compliance and its drivers in long-term care facilities; observations and a survey - PubMed \(nih.gov\)](#)

[Effect and Process Evaluation of an Intervention to Improve Hand Hygiene Compliance in Long-Term Care Facilities - PubMed \(nih.gov\)](#)

[Exploring determinants of hand hygiene compliance in LTCFs: a qualitative study using Flottorps' integrated checklist of determinants of practice - PubMed \(nih.gov\)](#)

[The Role of Nursing Homes in the Spread of Antimicrobial Resistance Over the Healthcare Network - PubMed \(nih.gov\)](#)

[Toolkit Handhygiëne verpleeghuizen \(SNIV\) | RIVM](#)

5. Bijlagen

Bijlage 1: Vragenlijst determinanten (Word-doc.)

Bijlage 2: Vragenlijst determinanten (Google Forms): <https://forms.gle/P2dq8KrQG7NJzRhV8>

Bijlage 3: Verwerking determinanten (Excel-doc.)

Bijlage 4: Sjabloon metingen ([Rooster Indicatie 2016-2017 NL \(belgium.be\)](#))

Bijlage 5: Observaties structuurindicatoren instelling (Word doc.)

Bijlage 6: Interviewrooster (Word doc.)